Dosarul nr.2a-976/22 judecătoria Drochia, sediul Rîșcani, judecător S. Grosu

Decizie

27 aprilie 2023 mun. Bălţi

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi

în componenţa:
Preşedintele şedinţei Adriana Garbuz
Judecătorii Natalia Chircu, Andrian Ciobanu
Grefierul Roxana Iacubovscaia,

examinând în şedinţă publică apelul declarat de către OCN „Easy Credit„ SRL împotriva hotărîrii judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 25 octombrie 2022, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de OCN „Easy Credit„ SRL către Pîntea Andrei cu privire la încasarea datoriei,-

a constatat:

Pretenţiile reclamantului:

La data de 01 iulie 2022, OCN „Easy Credit” SRL a depus cerere de chemare în judecată către Pîntea Andrei cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii, reclamantul OCN „Easy Credit” SRL a invocat că în fapt, OCN „Easy Credit” SRL a încheiat cu Pîntea Andrei, 2 contracte de credit nebancar:

1) cu nr. 093886530 din 25/11/2020 prin care s-a obligat să-i acorde un credit nebancar în valoare de 13522, 00 lei, care urma a fi rambursat în 24 rate lunare egale a cîte 699,00 lei lunar, începînd cu data de 25/12/2020;

2) cu nr. 092336213 din 12/8/2021 prin care s-a obligat să-i acorde un credit nebancar în valoare de 8 999, 00 lei, care urma a fi rambursat în 24 rate lunare egale a cîtc 555,00 lei lunar, începînd cu data de 12/9/2021; iar Pîntea Andrei, s-a obligat să restituie creditele cu costurile aferente în conformitate cu prevederile contractuale şi cu graficul rambursării creditelor. OCN „Easy Credit” SRL a acordat în termen şi condiţiile stabilite în contract, astfel îndeplinîndu-și toate obligațiile asumate față de debitor.

Pîntea Andrei, după ce a achitat:

- pe contractul de credit nebancar nr. 093886530, 11 rate lunare;
- pe contractul de credit nebancar nr. 092336213, 2 rate lunare,

a încetat să-şi execute cu bună credinţă obligaţiunile contractuale de restituire a creditului nebancar la termenul stabilit şi din motive neimputabile reclamantului se eschivează de la onorarea obligaţiunilor ntractuale asumate.

În scopul soluţionării amiabile a litigiului, OCN „Easy Credit” SRL, telefonic, iar apoi prin scrisoare recomandată a somat debitorul, solicitînd rambursarea către OCN „Easy Credit” SRL a datoriei restante, dar neachitate, informîndu-1 despre consecinţele ce vor surveni în cazul neonorării obligaţiunilor sale, la care Pîntea Andrei nu a acordat nici o atenţie, refuzînd în continuare achitarea creditului bancar în condiţiile stabilite.

Astfel, OCN „Easy Credit” SRL, epuizînd orice cale de soluţionare a litigiului în mod amiabil, pretinde încasarea de la Pîntea Andrei: în temeiul contractului de credit nebancar nr. 093886530 a sumei restante a creditului nebancar (ratelor scadente, dar neachitate) în mărime de 4.194,00 lei, penalitate în sumă de 4.000,00 lei, penalitate punitivă în suma de 1.000,00 lei şi suma ratelor rămase, dar neachitate în mărime de 4893, 00 lei. În total în baza contractului nr. 093886530 - 14.087,00 lei;

în temeiul contractului de credit nebancar nr. 092336213 a sumei restante a creditului nebancar (ratelor scadente, dar neachitate) în mărime de 3.330,00 lei, penalitate în sumă de 3.575,00 lei şi suma ratelor rămase, dar neachitate în mărime de 8.880,00 lei, în total în baza contractului nr. 092336213 - 15785,00 lei; În total pe toate creditele suma de 29872, 00 lei.

În vederea susţinerii prezentei cereri, își intemeiază pretenţia pe următoarele norme materiale: art. 901 alin. (1), art. art. 947-949, art. 1242 alin. (1), art. 1244, art. 1247 alin. (1), art. 1248 alin. (2), art.art. 1763-1767, art.art. 1769-1770 din Codul Civil al Republicii Moldova şi următoarele norme procesuale: art. 7 alin. (1) şi (2), art.8, art. 38, art. 56, art. 75 alin. (2), art.art. 82-83, art. 90, art. 96, art. 166, art. 167, art. 238-241 din Codul de Procedură Civilă al Republicii Moldova, precum şi în temeiul prevederilor contractuale.

Astfel, reieşind din argumentele de mai sus, OCN „Easy Credit” SRL solicită: încasarea de la Pîntea Andrei în beneficiul OCN „Easy Credit” SRL a sumei în mărime totală de 29872, 00 lei, urmare a neexecutării esenţiale (încălcării grave) a obligaţiunii corelative ce revine Debitorului, de a încasa de la debitor în folosul OCN „Easy Credit” SRL taxa de stat în mărime de 896, 16 lei.

Prin încheierea din 05 iulie 2022, s-a dispus examinarea cererii de chemare în judecată înaintată de către OCN „Easy Credit” SRL împotriva lui Pîntea Andrei cu privire la încasarea datoriei, în procedura cu privire la cererile cu valoare redusă (f.d. 29).

La data de 08 iulie 2022, pârâtului i-au fost expediate: încheierea nr. 2-912/2022 din 05 iulie 2022, cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, însă actele expediate pârâtului Pîntea Andrei au fost restituite instanței, cu mențiunea oficiului poștal - „plecat” (f.d. 44-46).

Prin încheierea nr. 2-912/2022 din 19 iulie 2022, în temeiul art. 276^3 alin. (4) CPC RM s-a dispus examinarea cauzei civile în ordinea generală (f.d. 47)

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 25 octombrie 2022 acțiunea înaintată de către OCN „Easy Credit” cu privire la încasarea datoriei s-a admis parțial. S-a încasat de la Pîntea Andrei, în beneficiul OCN „Easy Credit” datoria acumulată în baza:

- contractului de credit nr. 093886530 din 25.11.2020 în sumă totală de 9808, 46 (nouă mii opt sute opt, 46) lei care este formată din capitalul credit în sumă de 7320, 40 (șapte mii trei sute douăzeci, 40) lei, comision în sumă de 1622, 64 (una mie șase sute douăzeci și doi, 64) lei și penalitatea în sumă de 865, 40 (opt sute șaizeci și cinci, 40) lei.

- contractului de credit nr. 092336213 din 12.08.2021 în sumă totală de 11211, 43 (unsprezece mii două sute unsprezece, 43) lei care este formată din capitalul credit în sumă de 8 248, 96 (opt mii două sute patruzeci și opt, 96) lei, comision în sumă de 2339, 74 (două mii trei sute treizeci și nouă, 74) lei și penalitatea în sumă de 622, 73 (șase sute douăzeci și două, 73) lei.

În total pe ambele contracte de împrumut, datoria în sumă de 21019, 89 (douăzeci și unu mii nouăsprezece, 89) lei. S-a încasat de la Pîntea Andrei, în beneficiul OCN „Easy Credit” cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat proporțional pretențiilor admise în sumă de 630, 59 (șase sute treizeci, 59) lei și cheltuieli de citare publică 125, 00 (una sută douăzeci și cinci, 00) lei. În rest pretențiile reclamantului s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Solicitarea apelantului:

Împotriva acestei hotărîri la data de 07 noiembrie 2022, OCN „Easy Credit„ SRL a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii instanței de fond, iar la data de 11 ianuarie 2023 a depus apel motivat. Solicită admiterea apelului, casarea parțială a hotărîrii în partea respinsă, cu emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Argumentele părţilor:

În motivarea cererii, apelanta OCN „Easy Credit„ SRL a invocat că este de acord cu hotărîrea primei instanţe parțial, din motivele ce succed:

Consideră că instanța de fond a aplicat cu încălcare gravă normele de drept material, cu efect retroactiv, contrar prevederilor legale.

Astfel, instanţa de fond a aplicat următoarele norme, cu privire la limitarea costului total al creditului:

Instanţa de judecată reţine că în conformitatea cu prevederile Legii nr.1 din 16.03.2018 cu privire la organizaţiile de creditare nebancară, art. 9 alin. (1), lit. e), f), se interzic organizaţiei de creditare nebancară:

e) aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit/leasing financiar dacă aceasta depăşeşte 50%, iar toate celelalte plăţi aferente (comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepţia dobânzii, pe o zi de credit nebancar leasing financiar depăşesc 0.04% din valoarea totală a creditului nebancar leasingului financiar în cazul acordării creditului nebancar/leasingului financiar consumatorilor.

e[1]) stabilirea costului total al creditului nebancar leasingului financiar (care include dobânzi, comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată) mai mare decât valoarea debursată conform contractului respectiv sau decât valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar pentru consumatori care nu este destinat achiziționării, construcţiei sau renovării (modernizării) unei locuinţe garantate cu un bun imobil în vederea asigurării obligaţiei de plată a creditului respectiv;

Referitor la comision instanţa indică că - instanţa de judecată menţionează că încasarea unor comisioane şi taxe viitoare, neajunse la scadenţă, după cum se solicită de către reclamant, ar contravine prevederilor art.1770 alin.(1) Cod Civil şi principiului bunei credinţe şi eventual ar putea constitui pentru reclamant o situaţie de îmbogăţire nejustificată în cazul achitării imediate de către debitor a sumei solicitate de creditor- indică apelanta că afirmaţia dată este o presupunere și modelare a situaţiei pe viitor - neargumentă legislativ.

„Mai mult cu referire la taxa şi comisionul lunar de administrare, instanţa menţionează că în contract nu sunt specificate care sunt operaţiunile concrete pe care creditorul se obligă să le efectueze, în schimbul acestui comision, or creditorul este obligat să furnizeze o contraprestaţie reală, pentru a obţine comisionul menţionat. În acest context instanţa de judecată constată că la moment obligaţiei consumatorului de a plăti comisioanele de administrare, nu îi corespunde o obligaţie corelativă şi echivalentă a profesionistului de a presta un serviciu suplimentar acordării împrumutului, or ultimul nu furnizează servicii care să constituie o contraprestaţie şi care să justifice perceperea acestui comision„ pe când Partea 2 (condiţii generale), Secţiunea 3.02, b) Comision de administrare expres prevede operaţiunile respective - Debitorul se obligă să achite Creditorului, un comision lunar fix pentru serviciile Creditorului în scopul încheierii şi executării prezentului Contract şi care sunt legate de transferul mijloacelor financiare; tragerea creditului,

transferul creditului, achitarea creditului, inclusiv pentru serviciile legate de evidenţa şi monitorizarea continuă a fluxului mijloacelor financiare în procesul încheierii şi executării Contractului, servicii legate de evaluarea bonităţii Debitorului, acces la baze de date, costuri privind intermedierea acordării creditului, servicii privind administrarea şi mentenanţa sistemului de evidență a plăţilor, inclusiv software şi hardware, criptare şi integrare, copii de rezevă. Mărimea lunară a comisionului de administrare constituie 25,00 lei.

La caz art. 3 din Legea nr. 202 privind contractele de credit pentru consumatori- costul total al creditului pentru consumatori reprezintă toate costurile, inclusiv dobînda, comisioanele, taxele şi orice alt tip de costuri pe care trebuie să le suporte consumatorul în legătură cu contractul de credit şi care sînt cunoscute de creditor. La fel şi art. 1765 din Cod civil, arată că, în afară de dobîndă, părţile pot conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului.

În continuare instanţa argumentează algoritmul calclulării penalităţii.

Contractul 093886530: Ajustînd mărimea penalităţii la rata zilnică prevăzută de Legea nr. Nr.1 din 16.03.2018 cu privire la organizaţiile de creditare nebancară, şi anume 0,04 % /zi - penalitate maximă posibilă, obţine suma de 865,40 lei cu titlu de penalitate (13522,00 lei x 0,04%) x 160 zile întîrziere, sumă care v-a fi încasată de instanţa de judecată.

Contractul 092336213: Ajustînd mărimea penalităţii la rata zilnică prevăzută de Legea nr. Nr.1 din 16.03.2018 cu privire la organizaţiile de creditare nebancară, şi anume 0,04 % /zi - penalitate maximă posibilă, obţine suma de 322,73 lei cu titlu de penalitate ((8999,00 lei x 0,04 %) x 173 zile întîrziere, sumă care v-a fi încasată de instanţa de judecată.

Însă, Legea nr. 93 din 07.04.2022 cu privire la modificarea unor acte normative, stabileşte expres modul cu privire la aplicarea prezentelor interdicţii asupra situaţiilor juridice în curs de realizare, adică cu efect retroactiv:

Art. V. - (1) Prevederile art. 1 punctul 3, ale art. II punctul I şi ale art. IV punctul 3 care ţin de aplicarea limitei la rata dobânzii şi a celorlalte plăţi aferente se vor aplica situaţiilor juridice în curs de realizare, cu sau fără modificarea contractelor corespunzătoare, în ceea ce priveşte creanţele ce urmează a fi încasate, prin calcularea produsului dintre 0, 177 % , aplicat soldului creditului rămas la expirarea termenului de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, şi numărul de zile rămase până la scadenţa contractului de credit/leasing financiar, (expirarea termenului de 2 luni a avut loc la 29.07.2022).

Urmare a celor enunţate mai sus constată, că instanţa de fond a aplicat eronat, cu efect retroactiv, în contradicţie cu normele imperative ale Legii nr. 93 din 07.04.2022, restricţiile cu privire la costul total al creditului.

Indică apelanta că instanţa de fond a ignorat şi nu a aplicat Articolul V din LEGEA Nr. LP93/2022 din 07.04.2022 pentru modificarea unor acte normative ce ține de acţiunea în timp a legii.

După cum s-a menţionat supra, contractele litigioase a fost încheiate la data de 25.11.2020 și respectiv la 12.08.2021 – deci situaţiile juridice apărută între OCN „Easy Credit,, SRL şi Pîntea Andrei la momentul intrării în vigoare a Legii Nr. LP93/2022 din 07.04.2022 sînt în curs de realizare.

Relevant este faptul, că calculul datoriei a Debitorului a fost efectuat la 29.07.2022, specificat în Articolul V din Legea Nr. LP93/2022. Or, calculul efectuat de către OCN „Easy Credit” SRL este potrivit Legii nr. 1 din 16.03.2018 cu privire la organizaţiile de creditare; Penalitatea datorată de Debitor pe contractul 093886530 a fost calculată de către OCN „Easy Credit“ SRL reeşind din 160 zile de întârziere (perioada de neexecutare 26/11/2021-04/05//2022) * 25 lei

pentru fiecare zi de întârziere conform secţiunii 3.03 a condiţiilor contractuale şi constituie 4000 lei, respectiv penalitatea a fost calculată până la data de 29.07.2022 (Articolul V din Legea Nr. LP93/2022).

Penalitatea datorată de Debitor pe contractul 092336213 a fost calculată de către OCN ,,Easy Credit“ SRL reeşind din 173 zile de întârziere (perioada de neexecutare 13/11/2021-04/05//2022) * 25 lei pentru fiecare zi de întârziere conform secţiunii 3.03 a condiţiilor contractuale şi constituie 4325 lei și redusă la inițiativa OCN ,,Easy Credit,, SRL pînă la 3575 lei, respectiv penalitatea a fost calculată până la data de 29.07.2022 (Articolul V din Legea Nr. LP93/2022).

Ce ţine de penalitatea punitivă (Articolul 949.- 2) Creditorul are dreptul să pretindă repararea prejudiciului în partea neacoperită prin penalitate (clauză penală inclusivă). În cazurile prevăzute de lege sau contract, creditorul poate cere sau despăgubiri, sau penalitate (clauză penală alternativă), poate cere repararea prejudiciului peste penalitate (clauză penală punitivă)). instanţa de fond constată faptul că penalitatea punitivă este prevăzută de contract: ”Potrivit condiţiei contractuale 4.02. a contractului de credit nr. 093886530 din 25.11.2020, în cazul în care partea contractantă nu achită plăţile contractuale stabilite pe o perioadă de 90 zile consecutiv de la scadența plății, partea în întîrziere va achita celeilalte părţi, pe lîngă plăţile datorate o penalitate punitivă în mărime de 1000 lei. Ulterior penalitatea punitivă este pur și simplu respinsă fără careva motivare de către instanța de fond.

Ce ţine de respingerea parţială a penalităţii- Legea civilă prevede în cazuri excepţionale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, instanţa de judecată poate dispune, la cererea debitorului, reducerea penalităţii disproporţionat de mari. La reducerea penalităţii, trebuie să se ţină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci şi de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului. Debitorului cu o astfel de cerere nu s-a adresat.

În contextul celor menţionate supra abuzivă este diminuarea penalităţii şi respingerea penalităţii punitive de către instanţa de fond.

În concluzie, ţine a remarca că hotărîrea instanței de fond este prin sine abuzivă, iar la examinare instanţa de fond nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, iar normele aplicate de instanță nu îşi regăsesc justificarea aplicării.

În şedinţa judiciară în instanţa de apel apelantul, reprezentantul OCN ,,Easy Credit,, SRL Alexanchin Nicolae a solicitat să fie admis apelul înaintat pe motivele invocate. Intimatul Covali Iurii, fiind legal citați la ședința de judecată nu s-a prezentat, Colegiul în conformitate cu art.379 CPC a dispus examinarea cauzei în lipsa părților legal citate și care nu s-au prezentat.

Aprecierea instanţei de apel:

Audiind reprezentantul apelantului, judecînd apelul, studiind materialele dosarului, Colegiul civil consideră necesar de a admite apelul declarat şi de a modifica hotărîrea contestată din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 385 lit.b) CPC RM, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept: să admită apelul şi să modifice hotărîrea primei instanţe.

Conform dispozițiilor art.373 alin.(1), (2) și (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel

de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În conformitate cu prevederile art.239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În temeiul art.240 alin. (1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

În şedinţa de judecată s-a constatat, că OCN ”Easy Credit” SRL, în calitate de împrumutător și Pîntea Andrei, în calitate de împrumutat, a fost încheiat contractul de credit nr. 093886530 din 25.11.2020 potrivit căruia împrumutătorul s-a obligat să-i acorde ultimului un împrumut în mărime de 13 522, 00 lei, cu durata de împrumut de 24 luni, cu achitarea a câte 699, 00 lei lunar, cu rata anuală a dobânzii de 0,00 %, a comisionului de administrare de 1,00 % lunar (f.d.9-13).

S-a mai constatat în ședința de judecată că, împrumutul bănesc în sumă de 13 522, 00 lei a fost transferat de reclamant către SRL ,,Glamis” în contul achitării bunurilor procurate de pîrîtul Pîntea Andrei, în baza dispoziției de plată nr. 093886530 din 25.11.2020 fapt care confirmă, că creditorul a acordat împrumutul în termenul și condițiile stabilite în contract (f.d.16).

Din materialele cauzei s-a stabilit că în baza actului de predare-primire, pîrîtul a primit de la SRL ,,Glamis” bunuri în sumă totală de 13 522, 00 lei (f.d. 14-15).

Astfel, în temeiul contractului de împrumut nr. 093886530 din 25.11.2020, valoarea creditului în mărime de 13 522, 00 lei, cu durata de împrumut de 24 luni, cu achitarea a câte 699, 00 lei lunar, cu rata anuală a dobânzii de 0,00 %, a comisionului de administrare de 1,00 % lunar, costul total al contractului de credit fiind de 16 776, 00 lei, iar DAE de 24,76 % (f.d.9-13).

Potrivit graficului de rambursarea împrumutului, din suma acordată cu titlu de împrumut, împrumutatul a achitat 11 rate lunare (f.d. 37).

Prin cererea de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară, pîrîtul a fost somat pentru neachitarea datoriei restante (f.d.28).

Solicită reclamantul achitarea de către pîrît a datoriei în sumă totală de 14 087, 00 lei, formată din: Rate scadente neachitate – 4 194,00 lei, penalitate calculată – 4 000, 00 lei, penalitatea punitivă în sumă de 1 000, 00 lei şi rate rămase neachitate – 4 893, 00 lei.

S-a mai constatat în ședința de judecată că între OCN ”Easy Credit” SRL, în calitate de împrumutător și Pîntea Andrei, în calitate de împrumutat, a fost încheiat un alt contract de credit nr. 092336213 din 12.08.2021 potrivit căruia împrumutătorul s-a obligat să-i acorde ultimului un împrumut în mărime de 8 999, 00 lei, cu durata de împrumut de 24 luni, cu achitarea a câte 555, 00 lei lunar, cu rata anuală a dobânzii de 0,00 %, a comisionului de administrare de 2,00 % lunar (f.d.18-22).

Împrumutul bănesc în sumă de 8 999, 00 lei a fost transferat de către reclamant către SA ,,Moldcell” în contul achitării bunurilor procurate de pîrîtul Pîntea Andrei, în baza dispoziției de plată nr. 092573596 din 13.08.2021 fapt care confirmă, că creditorul a acordat împrumutul în termenul și condițiile stabilite în contract (f.d.26).

La fel, din materialele cauzei s-a constat că în baza actului de predare-primire, pîrîtul a primit de la SA ,,Moldcell” bunuri în sumă totală de 8 999, 00 lei (f.d. 25).

În temeiul contractului de împrumut 092336213 din 12.08.2021, valoarea creditului în mărime de 8 999, 00 lei, cu durata de împrumut de 24 luni, cu achitarea a câte 555, 00 lei lunar, cu rata

anuală a dobânzii de 0,00 %, a comisionului de administrare de 2,00 % lunar, costul total al contractului de credit fiind de 13 320, 00 lei, iar DAE de 51, 96 % (f.d.18-22).

Potrivit graficului de rambursarea împrumutului, din suma acordată cu titlu de împrumut, împrumutatul a achitat 8 rate lunare (f.d. 36).

Prin cererea de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară, pîrîtul a fost somat pentru neachitarea datoriei restante (f.d.32).

Solicită în prezent reclamantul achitarea de către pîrît a datoriei în sumă totală de 15 785, 00 lei, formată din: Rate scadente neachitate – 3 330,00 lei, penalitate calculată – 3 575, 00 lei şi rate rămase neachitate – 8 880, 00 lei.

Prin hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 25 octombrie 2022 acțiunea înaintată de către OCN „Easy Credit" cu privire la încasarea datoriei s-a admis parțial. S-a încasat de la Pîntea Andrei, în beneficiul OCN „Easy Credit" datoria acumulată în baza:

- contractului de credit nr. 093886530 din 25.11.2020 în sumă totală de 9808, 46 (nouă mii opt sute opt, 46) lei care este formată din capitalul credit în sumă de 7320, 40 (șapte mii trei sute douăzeci, 40) lei, comision în sumă de 1622, 64 (una mie șase sute douăzeci și doi, 64) lei și penalitatea în sumă de 865, 40 (opt sute șaizeci și cinci, 40) lei.
- contractului de credit nr. 092336213 din 12.08.2021 în sumă totală de 11211, 43 (unsprezece mii două sute unsprezece, 43) lei care este formată din capitalul credit în sumă de 8 248, 96 (opt mii două sute patruzeci și opt, 96) lei, comision în sumă de 2339, 74 (două mii trei sute treizeci și nouă, 74) lei și penalitatea în sumă de 622, 73 (șase sute douăzeci și două, 73) lei.

În total pe ambele contracte de împrumut, datoria în sumă de 21019, 89 (douăzeci și unu mii nouăsprezece, 89) lei. S-a încasat de la Pîntea Andrei, în beneficiul OCN „Easy Credit" cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat proporțional pretențiilor admise în sumă de 630, 59 (șase sute treizeci, 59) lei și cheltuieli de citare publică 125, 00 (una sută douăzeci și cinci, 00) lei. În rest pretențiile reclamantului s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Instanța de fond a admis parțial acțiunea, încasînd suma dobînzii contractuale, a comisionului și a penalității pentru perioada 15.11.2021-25.10.2022, data cînd a fost emisă hotărîrea judecătorească, 11 rate lunare, și datoria la corpul creditului, la contractul 093886530 din 25.11.2020, iar la contractul 092336213 din 12.08.2021, s-a încasat 13 rate lunare 12.11.2021-12.11.2022, încasînd pentru ambele credite suma de 21019,89 lei ca datorie acumulată la contractul de credit pe ambele contracte, însă din cererea de chemare în judecată se solicită încasarea datoriei restante la credit în sumă de 4194,00 lei, penalitate în sumă de 4000,00 lei, penalitate punitivă în sumă de 1000,00 lei și suma ratelor rămase, dar neachitate în mărime de 4893,00 lei. În total în baza contractului nr.093886530 – 14087,00 lei. În temeiul contractului de credit nr.092336213 a sumei restante a creditului nebancar în mărime de 3300 lei, penalitate în sumă de 3575,00 lei și suma ratelor rămase, dar neachitate în mărime de 8800,00 lei, în total în baza contractului nr.092336213 suma de 15 785,00 lei, iar în total pe toate credsitele suma de 29872,00 lei.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 07 noiembrie 2022, OCN „Easy Credit,, SRL a declarat apel, solicitînd admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărîrii cu emiterea unei noi hotărîri prin care să fie admisă acțiunea integral.

Analizînd probele reținute de prima instanță întru argumentarea concluziei sale, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite apelul înaintat de OCN „Easy Credit,, SRL și de a modifica hotărîrea instanței de fond cu majorarea sumei datoriei dispuse spre încasare prin majorarea penalității și suma încasată cu titlu de taxă de stat, reieșind din cele ce urmează.

Potrivit prevederilor ar.774 alin.(1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform art.775 alin.(1) Cod civil, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună credință și diligență la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării stingerii obligației.

În conformitate cu art.776 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Potrivit art.858 alin. (1) și (2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună credință, la locul şi în momentul stabilit.

Prevederile art.1242 alin. (1) Cod civil statuează, că prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Art.1247 alin. (1) Cod civil prevede că, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobânzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi până la expirarea termenului. O asemenea restituire are ca efect rezoluțiunea împrumutului.

Art.1248 alin. (2) Cod civil prevede că dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate și împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut și a dobînzii aferente în condițiile stabilite la art.864 alin. (2) și (4).

Potrivit prevederilor art.864 alin. (2) Cod civil, în cazul în care obligaţia pecuniară urmează a fi executată în rate, creditorul poate pretinde executarea imediată a ratelor neajunse la scadenţă dacă:

a) a survenit unul din cazurile prevăzute la alin. (1);

b) o rată rămîne neplătită, total sau parţial, mai mult de 45 de zile de la scadenţa acesteia;

c) pe parcursul oricărei perioade de 12 luni consecutive, trei sau mai multe rate nu au fost plătite integral la scadenţă;

d) sînt întrunite condiţiile care îl îndreptăţesc pe creditor să recurgă la rezoluţiune pentru neexecutare a contractului din care rezultă obligaţia pecuniară

Art. 992 alin. (1) Cod civil prevede că contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Prescripția art.1763 alin. (1) Cod civil învederează că, prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobânzii şi a altor plăți aferente, sau își asumă orice alt angajament de a achiziționa o creanță sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanții.

Potrivit normei alin. (3), același articol, față de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esența contractului de credit nu reiese contrariul.

În confomitate cu art.1764 alin. (1) Cod civil, părţile contractului de credit pot conveni asupra unei dobînzi fixe sau flotante.

Art.1765 Cod civil prevede că în afară de dobîndă, părțile pot conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului.

Potrivit prevederilor art.1770 Cod civil, în cazul în care a rezolvit contractul de credit pentru neexecutarea fără justificare a obligaţiilor de către debitor, banca sau organizaţia de creditare nebancară nu are dreptul de a cere dobînda pe care o va rata din cauza încetării înainte de termen a contractului de credit. Această regulă nu împiedică banca sau organizaţia de creditare nebancară să ceară repararea prejudiciului cauzat conform dispoziţiilor alin. (2) şi, după caz, dispoziţiilor privind neexecutarea obligaţiilor. Dispoziţiile legale privind clauza penală rămîn aplicabile.

În conformitate cu prevederile art. 947 alin. (1) şi (6) Cod Civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). Nulitatea obligaţiei atrage nulitatea clauzei penale. Nulitatea clauzei penale nu atrage nulitatea obligaţiei.

În speță, colegiul civil reține, că reglementarea statutului juridic şi particularităților de constituire şi de activitate a organizațiilor de credittare nebancară este prevăzută de Legea cu privire la organizaţiile de creditare nebancară nr. 1 din 16.03.2018.

Cadrul legal necesar pentru asigurarea protecției intereselor economice ale consumatorilor, prin crearea de condiții echitabile pentru obținerea creditelor /împrumuturilor, precum şi prin stabilirea unor norme de comportament responsabil al creditorilor, în acordarea creditelor pentru consumatori, este prevăzut de Legea privind contractele de credit pentru consumatori nr. 202 din 12.07.2013.

Astfel, potrivit art. 3 din Legea nr. 202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori, contract de credit pentru consumatori – contract prin care un creditor acordă sau se angajează să acorde unui consumator un credit sub forma de amânare la plată, împrumut sau alte facilități similare, cu excepția contractului pentru prestarea de servicii în mod continuu sau pentru furnizarea de bunuri de același fel, atunci când consumatorul plătește pentru acestea în rate, pe toată durata furnizării lor.

Instanța de judecată reține că în conformitatea cu prevederile Legii nr. 1 din 16.03.2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară, art. 9 alin. (1), lit. e), f), se interzic organizaţiei de creditare nebancară:

e) aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit/leasing financiar dacă aceasta depăşeşte 50%, iar toate celelalte plăţi aferente (comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată), cu excepţia dobânzii, pe o zi de credit nebancar/leasing financiar depăşesc 0,04% din valoarea totală a creditului nebancar/leasingului financiar, în cazul acordării creditului nebancar/leasingului financiar consumatorilor.

e^{1}) stabilirea costului total al creditului nebancar/leasingului financiar (care include dobânzi, comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată) mai mare decât valoarea debursată conform contractului respectiv sau decât valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar pentru consumatori care nu este destinat achiziţionării, construcţiei sau renovării (modernizării) unei locuinţe garantate cu un bun imobil în vederea asigurării obligaţiei de plată a creditului respectiv;

Prevederile enunțate mai sus, fiind în vigoare începînd cu 29.05.2022, urmează a fi aplicate și situațiilor juridice în curs de realizare cu sau fără modificarea contractelor încheiate.

Raportând prevederile legale menționate supra la speța dată şi, având în vedere că intimatul a înregistrat restanțe la restituirea împrumuturilor, ce acordă dreptul apelantei-reclamantei de a solicita restituirea acestor împrumuturi, precum și că intimatul nu a prezentat dovezi care ar

confirma faptul lipsei datoriei față de apelantă, Colegiul civil concluzionează că pretenția referitor la încasarea datoriei sumei împrumutate este întemeiată.

Astfel, Colegiul reține, că în baza contractului de credit nr. 093886530 din 25.11.2020 Pîntea Andrei a beneficiat de un împrumut în mărime de 13522,00 lei, bani care au fost transferați de reclamant către SRL ,,Glamis" în contul achitării bunurilor procurate de pîrîtul Pîntea Andrei, în baza dispoziției de plată nr. 093886530 din 25.11.2020 fapt care confirmă, că creditorul a acordat împrumutul în termenul și condițiile stabilite în contract, iar în baza contractului de împrumut cu nr.092336213 din 12.08.2021 Pîntea Andrei a beneficiat de un împrumut în mărime de 8999,00 lei pentru procurarea telefonului pentru care a achitat această sumă, bani care au fost transferați de către OCN ,,Easy Credit,, SRL către SA ,,Moldcell,,

Potrivit contractului de credit nebancar nr. 093886530 din 25.11.2020, la compartimentul Graficul rambursării împrumutului, părțile au prevăzut că, Pîntea Andrei urma să achite începînd cu data de 25.12.2020 suma de 699,00 lei lunar, care era formată din suma de 563,78 lei capital achitat, dobînda contractuală în mărime de 0,00 lei și suma de 135,22 lei comision de administrare. Pîntea Andrei a achitat suma de 699,00 lei timp de 11 luni, în total suma de 7689,00 lei, încetînd să mai achite suma creditului.

Iar potrivi contractulului de împrumut cu nr.092336213 din 12.08.2021 la compartimentul Graficul rambursării împrumutului, părțile au prevăzut că, Pîntea Andrei urma să achite începînd cu data de 12.09.2021 suma de 555,00 lei lunar, care era formată din suma de 375,02 lei capital achitat, dobînda contractuală în mărime de 0,00 lei și suma de 179,98 lei comision de administrare. Pîntea Andrei a achitat suma de 555,00 lei timp de 2 luni, în total suma de 1110,00 lei, încetînd să mai achite suma creditului.

Instanța de nivelul întîi, considerînd că reclamanta poate pretinde de la Pîntea Andrei pentru contractul de credit nr. 093886530 din 25.11.2020 achitarea datoriei scadente în mărime de 9808,46 lei, care este formată din capitalul de credit în sumă de 7320,40 lei, comision în sumă de 1622,64 lei și penalitate în sumă de 865,40 lei iar pentru contractul de credit 092336213 din 12.08.2021 în sumă totală de 11211,43, care este formată din capitalul de credit în sumă de 8248,96 lei, comision în sumă de 2339,74 lei și penalitate în sumă de 622,73 lei, iar în total pe ambele contracte de credit datoria în siumă de 21019,89 lei.

Potrivit art. 12 alin. (2) din Legea nr. 202 privind contractele de credit pentru consumatori, costurile aferente contului curent trebuie să corespunda costurilor efective ale creditorului, să se limiteze la acoperirea acestora și sa nu conducă la obținerea de venituri suplimentare pentru acesta.

Conform art. 15 alin. (7) lit. a) din Legea sus menționată, se interzice aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit dacă aceasta depăşeşte 50%, iar toate celelalte plăţi aferente (comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată), cu excepţia dobânzii, pe o zi de credit depăşesc 0,04% din valoarea totală a creditului;

Colegiul notează, că modificările la art. 15 alin. (7) au fost introduse prin Legea nr. 93 din 07.04.2022, pentru modificarea unor acte normative, potrivit căreia alineatul (7) va avea următorul cuprins: ,,Se interzice: a) aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit dacă aceasta depăşeşte 50%, iar toate celelalte plăţi aferente (comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată), cu excepţia dobânzii, pe o zi de credit depăşesc 0,04% din valoarea totală a creditului;

Colegiul ține să facă trimitere și la prevederile Legii nr. Nr.1 din 16.03.2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară, cu modificările survenite prin Legea nr. 93, din 07.04.2022, aplicabilă la momentul examinării cauzei în instanța de apel, care în art. 9 interzic organizaţiei de

creditare nebancară: aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit/leasing financiar dacă aceasta depăşeşte 50%, iar toate celelalte plăţi aferente (comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată), cu excepţia dobânzii, pe o zi de credit nebancar/leasing financiar depăşesc 0,04% din valoarea totală a creditului nebancar/leasingului financiar, în cazul acordării creditului nebancar/leasingului financiar consumatorilor. Potrivit art.V. al Legii nr. 93, prevederile care ţin de aplicarea limitei la rata dobânzii şi a celorlalte plăţi aferente se vor aplica situaţiilor juridice în curs de realizare, cu sau fără modificarea contractelor corespunzătoare, în ceea ce priveşte creanţele ce urmează a fi încasate.

Cât privește cuantumul penalității ce urmează a fi încasată pentru contractul de credit nr.093886530 din data de 25.11.2020, Colegiul civil reține că în pct. 3.03. a contractului este stipulat că, în cazul în care debitorul nu-și va executa obligația de restituire integral și în termen a ratei lunare, partea aflată în întârziere va achita celelalte părți pe lângă obligațiunea de bază și o penalitate în mărime de 25 lei pentru fiecare zi de întârziere, iar potrivit secțiunii 4.02. al contractului de credit în cazul în care debitorul nu-și execută la termen obligația de restituire a creditului și costurilor aferente, în mărimea și periodicitatea prevăzută în partea 3. Graficul de rambursare a creditului, partea în întârziere se obligă să achite în beneficiul celelalte părți, pe lângă cele datorate o penalitate punitivă în mărime de 1000,00 lei, care devine scadentă în ziua lucrătoare următoare expirării termenului de 90 zile. (f.d. 10-11)

Prin urmare, instanța de fond incorect a calculat penalitatea potrivit ajustării clauzelor contractuale la modificările survenite prin Legii nr. 93/2022 din 07.04.2022.

Colegiul civil reține că reclamantul solicită încasarea penalității în cuantum de 4000,00 lei, reieșind din 160 zile de întârziere (perioada de neexecutare 26.11.2021 – 04.05.2022 x 25 lei pentru fiecare zi de întârziere).

Astfel Colegiul civil consideră că suma de 4000,00 lei solicitată de apelantul OCN „Easy Credit” SRL, este conformă prevederilor legale ce ține de limita maximă a costurilor contractului.

Cât privește cuantumul penalității ce urmează a fi încasată pentru contractul de credit nr.092336213 din 12.08.2021, Colegiul civil reține că în pct. 3.03. a contractului este stipulat că, în cazul în care debitorul nu-și va executa obligația de restituire integral și în termen a ratei lunare, partea aflată în întârziere va achita celelalte părți pe lângă obligațiunea de bază și o penalitate în mărime de 25 lei pentru fiecare zi de întârziere, iar potrivit secțiunii 4.02. al contractului de credit în cazul în care debitorul nu-și execută la termen obligația de restituire a creditului și costurilor aferente, în mărimea și periodicitatea prevăzută în partea 3. Graficul de rambursare a creditului, partea în întârziere se obligă să achite în beneficiul celelalte părți, pe lângă cele datorate o penalitate punitivă în mărime de 1000,00 lei, care devine scadentă în ziua lucrătoare următoare expirării termenului de 90 zile. (f.d. 19-20)

Prin urmare, instanța de fond incorect a calculat penalitatea potrivit ajustării clauzelor contractuale la modificările survenite prin Legii nr. 93/2022 din 07.04.2022.

Colegiul civil reține că reclamantul solicită încasarea penalității în cuantum de 3575,00 lei lei, reieșind din 173 zile de întârziere (perioada de neexecutare 13.11.2021 – 04.05.2022 x 25 lei pentru fiecare zi de întârziere).

Astfel Colegiul civil consideră că suma de 3575,00 lei solicitată de apelantul OCN „Easy Credit” SRL, este conformă prevederilor legale ce ține de limita maximă a costurilor contractului.

În atare circumstanțe, Colegiul civil va modifica hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 25 octombrie 2022 prin majorarea sumei dispuse spre încasare în beneficiul OCN „Easy Credit” SRL de la Pîntea Andrei cu titlu de penalitate pe contractul de credit nr.093886530 din 25.11.2020 de la 865,40 lei la suma 4000,00 lei și pe contractul de credit nr.09336213 din 12.08.2021 de la 622,73 lei la 3575,00 lei.

Cu referire la cheltuielile de judecată, potrivit art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art.83 CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. (2) În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat.

Conform art.94 alin. (1) CPC, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Cu referire la cheltuielile de judecată solicitate de a fi încasate de reclamanta OCN „Easy Credit„ instanța de apel ține să menționeze că deoarece suma datoriei a fost modificată prin majorarea sumei dispuse spre încasare la ambele contracte de credit de la 21019,89 lei la 27106,74 lei, urmează a fi majorată și suma taxei de stat încasate de la 630,59 lei la 813,20 lei, or, taxa de stat urmează a fi calculată și încasată din suma de 27106,74 lei.

În raport cu încasarea cheltuielilor de judecată, Colegiul civil relevă că la înaintarea cererii de apel OCN „Easy Credit„ SRL a achitat o taxă de stat în mărime de 202,50 lei, deoarece Colegiul a ajuns la concluzia că hotărîrea urmează a fi modificată cu majorarea sumei penalității încasate pe ambele contracte de credit de la 865,40 lei la 4000,00 lei, și de la 622,73 lei la 3575,00 lei, urmează în acest sens să fie încasată de la Pîntea Andrei și taxa de stat în mărime de 202,50 lei cu titlu de cheltuieli de judecată în instanța de apel.

Analizînd hotărîrea contestată în raport cu circumstanţele cauzei, instanţa de apel ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de OCN „Easy Credit„ SRL, de a modifica hotărîrea judecătoriei Rîșcani, sediul Drochia din 25 octombrie 2023.

În conformitate cu art.385 lit.b) CPC, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi , -

Decide:

Se admite cererea de apel declarată de OCN „Easy Credit„ SRL.

Se modifică hotărîrea judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 25 octombrie 2022, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de OCN „Easy Credit„ SRL către Pîntea Andrei cu privire la încasarea datoriei, prin majorarea sumei totale încasate în baza contractului de credit nr.093886530 din 25.11.2020 de la 9808,46 lei la 12943,04 lei, a penalității de la 865,40 lei la 4000 lei; prin majorarea sumei totale încasate în baza contractului de credit nr.09336213 din 12.08.2021 de la 11211,43 lei la 14163,70 lei, a penalității de la 622,73 lei la 3575 lei și a sumei totale încasate pe ambele contracte de credit de la 21019,89 lei

la 27106,74 lei. Se majorează suma încasată de la Pîntea Andrei în beneficiul OCN ,,Easy Credit,, SRL cu titlu de taxă de stat de la 630,59 lei la 813,20 lei.

În rest hotărîrea se menține.

Se încasează de la Pîntea Andrei în beneficiul OCN ,,Easy Credit,, SRL suma de 202,50 lei cu titlu de cheltuieli de judecată în instanța de apel.

Decizia este definitivă, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la comunicare prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele şedinţei Adriana Garbuz

Judecătorii Natalia Chircu

Andrian Ciobanu